

**ΠΑΥΛΟΥ, Μητροπολίτη Σισανίου-Σιατίστης,
«ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ»**

Ευχάριστη έκπληξη μας προκάλεσε η έκδοση του βιβλίου «Προβλήματα Αγωγής» του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ.κ. Παύλου, που εκδόθηκε στην Ι. Πόλη του Μεσολογγίου από το Βιβλιοπωλείο της εκεί Ι. Μητρόπολης Αιτωλίας-Ακαρνανίας, «Φάρος της Ορθοδοξίας», που είχε και την επιμέλεια της έκδοσης και το παρουσίασε στις 28-2 τρ. έτους, Κυριακή, στο Πνευματικό Κέντρο Μητρόπολης Μεσολογγίου.

Πρόκειται για βιβλίο καλαίσθητο 254 σελίδων και περιέχει 10 απομαγνητοφωνημένες ραδιοφωνικές εκπομπές του Σεβασμιωτάτου, κύρια στο Ρ/Σ της Πειραιϊκής εκκλησίας. Τα σκίτσα που κοσμούν το εσωτερικό του φιλοτεχνήθηκαν από την αγιογράφο Μ. Κοπά, ενώ τα έργα των εξώφυλλου και οπισθόφυλλου είναι του ζωγράφου Χρ. Γαρουφαλή. Στο εξώφυλλο είναι η χάρτινη βαρκούλα που φτιάχνουν τα παιδιά με ό,τι αυτό συμβολίζει με την ανάλογη σημειολογία σχετικά με την αγωγή των παιδιών.

Για το συγγραφέα της εν λόγω έκδοσης θα παραθέσω στην αγάπη σας τα εξής που σημειώνει στον Πρόλογο του βιβλίου ο Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας, κ. Κοσμάς: *«Στο βιβλίο αυτό, «Προβλήματα Αγωγής», ο σοφός και αγιασμένος Ιεράρχης Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου-Σιατίστης κ. Παύλος παρουσιάζει, αναλύει, αντιμετωπίζει θεόπνευστα τα προβλήματα της αγωγής των παιδιών, προσέφερε και προσφέρει τον εαυτό του στη διακονία της νεότητας. Τον ευχαριστούμε ολόψυχα για τη μεγάλη προσφορά στην Ι. Μητρόπολή μας ...»*

Και ο επιμελητής της έκδοσης, Φιλολόγος, Χριστόφορος Μπαμπάνης, Γραμματέας της εκεί Μητρόπολης, γράφει στην Εισαγωγή: *«Ο Σεβασμιώτατος κ. Παύλος, έχοντας τεράστια εμπειρία ως πνευματικός, καθηγητής, κατηχητής, κατέθεσε τις εν τω χρόνω εμπειρίες της εν Χριστώ διακονίας του ανά την Ελλάδα. Καταγράφει γεγονότα της ζωής του ζευγαριού, ηθικά διλήμματα, κάποιες εκτροπές, πρώιμες λύπες, οικονομικά αδιέξοδα. Καταγράφει τον πόνο του συζύγου, την ιώβεια υπομονή της συζύγου, των παιδιών, την ορθή συμπεριφορά προς τους παππούδες. Κάποιες φορές, ενδεχομένως, ο λόγος του να γίνεται πιο τραχύς, πιο οξύς και ελεγκτικός προς τους γονείς, διότι ο συγγραφέας γνωρίζει τις υποχρεώσεις, αστοχίες και παραλείψεις τους ...»*.

Σ' όλους μας είναι γνωστό το πηγαίο χάρισμα του κηρυκτικού λόγου του. Αυτό φαίνεται καθαρά και στο εν λόγω βιβλίο του. Ομιλεί εκ του περισσέυματος της καρδιάς του, ως βαθύς γνώστης των προβλημάτων του γάμου, της οικογένειας και της αγωγής των παιδιών. Κι αυτό οφείλεται στο ότι εκτός της διακονικής του προσφοράς ως Εφημερίου, πνευματικού και ιεροκήρυκα, καθ' όλη την ιερατική σταδιοδρομία του, πριν την εις Μητροπολίτη χειροτονία του, διετέλεσε και ως Γραμματέας Συνοδικών Επιτροπών

της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Χριστιανικής Αγωγής Νεότητας, του Γάμου και της Οικογένειας, καθώς και Δ/ντής Κατήχησης και Δ/ντής της Σχολής Κατηχητών και Φροντιστηρίου Επιμόρφωσης Κατηχητών. Μέχρι και σήμερα δεν έπαυσε να είναι παραγωγός εκπομπών εκκλησιαστικών Ρ/Σ.

Επιπρόσθετα, η μετριότητά μου θα ήθελε να διατυπώσει τις παρακάτω παρατηρήσεις:

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει σειρά ηθικοκοινωνικών ραδιοφωνικών εκπομπών τις οποίες ως κείμενα θα τις χαρακτηρίζα ανεπιφύλακτα δοκίμια. Δοκίμιο, ως γνωστό, κατά γενική άποψη, είναι συνοπτική πραγματεία πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Τα θέματα με τα οποία καταπιάνεται αναφέρονται στο γάμο και την οικογένεια και με την κρίση που την μαστίζει σήμερα, με τα οποία έχει ασχοληθεί ενδελεχώς, γι' αυτό και τα αναπτύσσει εμπειριστατωμένα. Έχοντας, λοιπόν, υπόψη τη σοβαρότητα του θέματος, διαπραγματεύεται με αίσθημα ευθύνης τα προβλήματα, επιθυμώντας να δώσει πραγματική βοήθεια και συμπαράσταση στους συζύγους, που επιθυμούν να διατηρήσουν το συζυγικό δεσμό της οικογένειας, το βασικό αυτό κύτταρο της κοινωνίας «*το μέγα τούτο μυστήριο*», κατά τον Απόστολο Παύλο.

Επίσης για το θέμα της αγωγής των παιδιών από την οικογένεια και το σχολείο, που κι αυτό σήμερα διέρχεται κρίση, ο συγγραφέας προσπαθεί να ρίξει το φως της ορθόδοξης εκκλησιαστικής μαρτυρίας. Έτσι, λοιπόν, η θεώρηση των προβλημάτων, τόσο της οικογένειας, όσο και της αγωγής των παιδιών, γίνεται επί τη βάσει, θα λέγαμε, της ουσίας της ορθόδοξης ζωής και σκέψης. Ιδιαίτερα ας υπογραμμιστεί η ζώσα Χριστοκεντρικότητα και εκκλησιαστικότητα του στοχασμού του.

Ας ρίξουμε τώρα μια ματιά στο περιεχόμενο του βιβλίου. Μετά τον Πρόλογο και την ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Αιτωλίας-Ακαρνανίας, ακολουθεί η Εισαγωγή του επιμελητή έκδοσης και στη συνέχεια ο 10 ομιλίες ή δοκίμια.

Τα θέματα που αναπτύσσει ο Σεβασμιώτατος κ. Παύλος είναι:

1° **Τι είδους οικογένεια θέλουμε;** Τα κύρια σημεία ότι ο γάμος για τη ζωή της Εκκλησίας είναι μυστήριο αγάπης, αλλά ποιας αγάπης; Της αγάπης του θεού προς τον άνθρωπο, του ανθρώπου προς το θεό, του άνδρα προς τη γυναίκα, της γυναίκας προς τον άνδρα. Πρόκειται για αγαπητική σχέση προσώπων. Η πνευματική καλλιέργεια των συζύγων προϋπόθεση για το γάμο. Όχι εγωισμοί αντιπαλότητα μέσα στο γάμο.

2° **Η λαθεμένη πορεία.** Συνιστάται η έγκαιρη αγωγή των παιδιών και θίγεται και η λαθεμένη στόχευση του σχολείου που σήμερα διέρχεται κρίση.

3° **Ο θάνατος του εγωισμού.** Η Ακολουθία του Γάμου δείχνει το σκοπό του γάμου. Η λειτουργία των συμβόλων της Ακολουθίας είναι δηλωτική του περιεχομένου της αγάπης και τέλος η κύρια αιτία του εγωισμού που δημιουργεί τα προβλήματα.

4° **Η σημασία του διαλόγου.** Η αγάπη και η ελευθερία αποτελούν το δίπτυχο των ανθρώπινων σχέσεων. Ο διάλογος ως φυσική συνέπεια αυτών. Σ' αυτόν ακούω πρώτα τον άλλο. Η αναγκαιότητα του διαλόγου μέσα στην οικογένεια.

5° **Η τήρηση του μέτρου.** Εδώ τίθενται 3 ερωτήματα στα οποία δίνονται, φυσικά, απαντήσεις. 1) Πώς είναι δυνατό ένα ζευγάρι που φαίνεται πολύ δεμένο μεταξύ του, ο σύζυγος με τη σύζυγο να έχουν κοινωνική και συγγενική αντιπάθεια; 2) Όταν ο σύζυγος είναι συνέχεια απορροφημένος με το ιεραποστολικό έργο της Εκκλησίας και παραμελεί την οικογένειά του, είναι λάθος που η σύζυγός του παραπονιέται συνέχεια σ' εκείνον; 3) Γιατί συνήθως μετά το γάμο έχουμε αλλαγή χαρακτήρων. Πού οφείλεται αυτό;

6° **Πτυχές της ανθρώπινης κρίσης του γάμου.** Ο συγ. δέχεται ότι η οικογένεια ως θεσμός δεν περνάει κρίση. Κρίση περνάει ο άνθρωπος που επιχειρεί να δημιουργήσει οικογένεια κι αυτή η κρίση είναι ανθρωπολογική και πολλαπλή. Ο άνθρωπος από πρόσωπο έγινε άτομο. Αυτά στοχαστικά τα αναπτύσσει και κάνει μια σύγχρονη προέκταση. Αναφέρεται στη θέσπιση του Συμφώνου Ελεύθερης Διαβίωσης. Αιτία είναι το ότι ο σύγχρονος αλλοτριωμένος άνθρωπος είναι ανίκανος ν' αγαπήσει, γι' αυτό αποφεύγει τη σύναψη γάμου, μιας κι αυτός είναι κύρια κοινωνία αγαπητική.

7° **Προϋποθέσεις χαράς στο γάμο.** Σ' αυτό αναπτύσσονται οι χαρές του γάμου, όπως η έξοδος από τη μοναξιά, η χαρά της κοινωνίας κι η ανυστερόβουλη προσφορά.

8° **Παραδείγματα ορθόδοξης πνευματικότητας.** Δίνονται απαντήσεις σε καίρια ερωτήματα ακροατών, 9° **Θέμα: Η ταπείνωση ως έκφραση αγάπης** και το 10° : **Παθογένειες της οικογένειας.**

Η μορφή των Δοκιμίων του βιβλίου. Σε κάθε παράγραφο έχουν τεθεί πλαγιότιτλοι, πράμα που βοηθά τον αναγνώστη να συγκρατεί τα κυριότερα σημεία και καθιστά έτσι το κείμενο πιο εύληπτο και κατανοητό. Η διαπραγμάτευση των θεμάτων γίνεται με γλώσσα ρέουσα, ύφος γλαφυρό. Τα κείμενα διατηρούν την αμεσότητα του προφορικού λόγου του συγ. κατά τις ραδιοφωνικές εκπομπές. Τα παραδείγματα που παρατίθενται κατά περίπτωση ενισχύουν τα επιχειρήματα και μαζί με τις ερωταποκρίσεις προσδίδουν στο κείμενο ενάργεια και παραστατικότητα.

Τελειώνοντας θα ήθελα να παραθέσω και τα εξής που γράφει ο επιμελητής της έκδοσης στην Εισαγωγή του βιβλίου: *«Οι αναγνώστες στις σελίδες του ίσως να συναντήσουν «οικείες περιπτώσεις ή περιστατικά ζωής ως αντανάκλαση προσωπικών τους προβλημάτων που αντιμετώπισαν ευρισκόμενοι σε απορία διεξόδου. Αυτή όμως η προσέγγιση των θεμάτων του Μητροπολίτη παρέχεται υπό το πρίσμα ενός λογίου και έμπειρου Ιεράρχη ως πνευματικού και προσφέρει απαντήσεις καίριες στις ιδιαίτερες αναζητήσεις του σημερινού ανθρώπου ...».*

Η έκδοση του βιβλίου αυτού «κατ' εύνοιαν Θεού» και κατά καλή συγκυρία ήρθε σε χρονική στιγμή κατά την οποία ο Σεβασμιώτατος κ. Παύλος συμπληρώνει ακριβώς 10 έτη θεοφιλούς αρχιερατείας και διαποίμανσης της Ι. Μητρόπολης Σισανίου και Σιατίστης. Ταπεινά και με βαθύτατο σεβασμό του ευχόμαστε ο Κύριος να του χαρίζει Έτη Πολλά, μετά προσφοράς και καρποφορίας, υγεία και δύναμη επ' αγαθώ του ποιμνίου του και της μητρός μας Εκκλησίας και για το βιβλίο ευχόμαστε αυτό που γράφει στο τέλος του Προλόγου ο Μητροπολίτης Αιτωλίας- Ακαρνανίας κ. Κοσμάς «να ωφελήσει πολλούς γονείς, εκπαιδευτικούς και διακονούντες τη νεότητα. Να προσφέρει δίδαγμα της κατά Χριστόν Αγωγής, για να χειραγωγηθούν αλάθητα, δημιουργικά και σωτήρια τα παιδιά μας, οι νέοι και οι νέες».

Γεώργιος Φίλιος

(αναδημοσίευση από την εφημερίδα του Μορφωτικού και Εκπολιτιστικού Συλλόγου Σιατίστης ΜΑΡΚΙΔΕΣ ΠΟΥΛΙΟΥ, φύλλο 355, Απρίλιος 2016).